

نام:

نام خانوادگی:

پایه تحصیلی: کلاس:

نام امتحان:

تاریخ امتحان:

مدت زمان امتحان:

شماره صندلی:

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱- معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.

- ۱/۱ بلند آن سر، که او خواهد بلندش
نژند آن دل، که او خواهد نژندش
۱/۲ امیر را یافتم آنجا بر زبر تخت نشسته، پیراهن توی، میخنه در گردن، عقدی همه کافور
۱/۳ در آن سیماب گون امواج لـرزان
خیال تازه‌ای در خواب می‌دید
۱/۴ خاله‌ام با آن همه تمکن که داشت، به زندگی درویشانه‌ای قناعت کرده بود.

۲- شکل درست نوشتاری واژگان نادرست را بنویسید.

- ۲/۱ آن گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و غریو خاست. و هیچ نمانده بود از غرقه شدن. اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت. و صوری و شادی‌ای به آن بسیاری، تیره شد.
۲/۲ یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر، تا خویشتن را ضیعتکی هلال خرنند و فراخ‌تر بتوانند زیست و ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی گزارده باشیم.
۲/۳ در پیش‌اش القصه در آن مرغزار
رفت بر این قائده روزی سه‌چهار
۲/۴ چون موسم حج رسید، برخاست
اشتر طلبید و مهمل آراست
۲/۵ هم‌چنین، هر لحظه از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می‌کردند، تا هر چه از نفایس خزاین غیب بود، جمله در آب و گل آدم، دفین کردند. چون نوبت به دل رسید، گل دل را از بهشت بیاوردند و به آب حیات ابدی سرشتند و به آفتاب نظر پیروردند.
۲/۶ بهاء ولد از آنجا که دیار روم از تاخت‌وتاز سپاه مغول برکنار بود و پادشاهی دانا و صاحب بصیرت و عالم‌پرور و محیطی آرام و آزاد داشت، بدان نواهی هجرت گزید.
۲/۷ این چه سر است که خاک ذلیل را از حضرت عزت به چندین اعزاز می‌خوانند و خاک در کمال مذلت و خاری، با حضرت عزت و کبریایی، چندین ناز می‌کند.
۲/۸ امروز کار بسزا این است که با یک‌دیگر عهد کنیم هر چه در آینده برای ما پیش آید، جانب دوستی را نگاه‌داشته، از کمک به یک‌دیگر فروگزاری ننماییم.

۳- بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی، مرتب کنید.

«در آن تاریک شب می‌گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی»

۴- رابطه‌ی معنایی جفت واژه‌های زیر را به ترتیب بنویسید.

(جفا و وفا) - (پایان و فرجام) - (رنگ و بنفش)

نام :
نام خانوادگی :
پایه تحصیلی : کلاس :

نوبل

شماره صندلی :

مدت زمان امتحان :

تاریخ امتحان :

نام امتحان :

۰/۵

۵- شکل معلوم جمله‌ی «نامه نبشته آمد» را بنویسید.

۰/۷۵

۶- نقش واژه‌های مشخص‌شده را به ترتیب بنویسید.

تو را تیشه دادم که هیزم شکن نگفتم که دیوار مردم بکن

۰/۵

۷- وابسته‌های پیشین را در عبارت زیر با ذکر نوع آن‌ها مشخص کنید.

«مولانا خدمت شمس زانو زد و نوآموز گشت. این خلوت عارفانه، حدود چهل روز طول کشید.»

۰/۵

۸- نقش‌های تبعی را در عبارت زیر بیابید و نام آن‌ها را بنویسید.

«فتحعلی شاه، با سفارش آغا محمد خان و دریافت‌های شخصی خویش، دومین فرزند خود، عباس میرزا، را با اعطای نشان ولایتعهدی، راهی دارالسلطنه‌ی تبریز کرده بود.»

۰/۵

۹- نقش ضمائر شخصی پیوسته را در بیت‌های زیر بنویسید.

۹/۱ در یاب که مبتلای عشقم آزاد کن از بلای عشقم
۹/۲ سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فروچکید و نامش دل شد

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۰/۵

۱۰- طرفین تشبیه (مشبه و مشبه‌به) را در عبارت زیر بیابید.

«در این ایام که جلال‌الدین، روزها به شغل تدریس می‌گذرانید، ناگهان شمس حقیقت در برابرش نمایان گردید.»

۰/۵

۱۱- حس آمیزی را در عبارت زیر با ذکر توضیح مشخص کنید.

«طعن و ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی‌داد و به نرمی و حسن خلق آنان را به راه راست می‌آورد.»

۰/۵

۱۲- استعاره موجود در بیت زیر را توضیح دهید.

«به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرین بکشید سوی خانه، مه خوب خوش لقا را»

۰/۵

۱۳- کنایه‌ی موجود در عبارت زیر را مشخص کنید.

«این تعداد اندک، وقتی آیه‌ی یأس می‌خواندند، در روحیه دیگران بی‌تأثیر نبود. ما نمی‌خواستیم این طور باشد.»

۰/۵

۱۴- عبارت زیر را با دقت بخوانید و سپس آرایه «مجاز» موجود در آن را با توضیح مشخص نمایید.

«الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت، به سِرِّ ملایکه فرومی‌گفت: «إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ»، شما چه دانید که ما را با این موجود، چه کارها در پیش است؟»

نوبل

نام :

نام خانوادگی :

پایه تحصیلی : کلاس :

شماره صندلی :

مدت زمان امتحان :

تاریخ امتحان :

نام امتحان :

بارم

۰/۵

که درد یار پریچهره عین درمان است»

۱۵- آرایه‌ی متناقض‌نما را در سروده‌ی زیر توضیح دهید.

«عجب مدار که در عین درد خاموشم

۱

۱۶- نام پدیدآورندگان کتاب‌های «بهارستان، زندان موصل، روزها، مرصادالعباد» را به ترتیب بنویسید.

۱

۱۷- ابیات زیر را کامل کنید.

(۱۷/۱) کرد فرامش ره و رفتار خویش

.....
کان چهره‌ی مشعشع تابانم ارزوست

(۱۷/۲)

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲/۵

۱۸- معنی و مفهوم بیت‌های زیر را به فارسی امروزی بنویسید.

حلاوت سنج معنی در بیان‌ها
ز دیوار محرابش آمد به گوش
چو کشتی، بادپا در رود افکند
بنای زندگی بر آب می‌دید
توفیق دهم به رستگاری
پس من چگونه گویم، کاین درد را دوا کن

(۱۸/۱) به نام چاشنی‌بخش زبان‌ها
(۱۸/۲) چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش
(۱۸/۳) چو لشکر گرد بر گردش گرفتند
(۱۸/۴) ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی
(۱۸/۵) گو، یارب از این گزاف‌کاری
(۱۸/۶) دردی است غیر مردن، کان را دوا نباشد

۲/۵

۱۹- معنی و مفهوم عبارات زیر را به فارسی امروزی بنویسید.

(۱۹/۱) مثال داد تا هزار هزار درم به غزنین و دو هزار هزار درم به دیگر ممالک، به مستحقان و درویشان دهند.
(۱۹/۲) و دیگر روز، رُقعتهی نبشت به امیر و حال باز نمود و زر باز فرستاد.
(۱۹/۳) فتحعلی‌شاه، عباس‌میرزا را با اعطای نشان ولایتعهدی، راهی دارالسلطنه‌ی تبریز نمود.
(۱۹/۴) من نهایت بعد اختیار کرده‌ام که قربت را خطر بسیار است.
(۱۹/۵) شمس ناگزیر دل از قونیه برکند و عزم کرد که دیگر بدان شهر پرغوغا باز نیاید.
(۱۹/۶) من چون این حکایت‌ها را می‌شنیدم، لبریز می‌شدم، سراچه‌ی ذهنم آماس می‌کرد.

نام :
نام خانوادگی :
پایه تحصیلی : کلاس :

شماره صندلی :

مدت زمان امتحان :

تاریخ امتحان :

نام امتحان :

۰/۵

۲۰- با توجه به عبارت زیر از درس «قاضی بست»، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«و امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و تر و تباه شده بود و برنشست و به زودی به کوشک آمد.»

۲۰/۱) منظور از «امیر از آن جهان آمده» چیست؟

۲۰/۲) «جامه بگردانید» یعنی چه؟

۰/۵

۲۱- با توجه به بیت زیر از شعر «در امواج سند»، کدام ویژگی لشکر مغول بیان شده است؟

«ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت / دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد»

۰/۵

۲۲- بیت زیر بیان کننده‌ی چه دیدگاهی است؟

«کدام دانه فرورفت در زمین که نرست؟ / چرا به دانه‌ی انسانیت این گمان باشد؟»

۰/۵

۲۳- درک و دریافت خود را از عبارت زیر که از درس «آغازگری تنها» انتخاب شده است، بنویسید.

«در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر»

۰/۵

۲۴- بر مبنای متن درس «در کوی عاشقان»، خلق و خوی مولانا را با آیات زیر از قرآن کریم که به حضرت موسی(ع) و حضرت هارون(ع) خطاب است، مقایسه کنید.

إِذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ. فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا... (سوره طه / آیه‌ی ۴۳ و ۴۴)

۰/۵

۲۵- درک و دریافت خود را از عبارت زیر بنویسید.

«هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبه‌ی ایمان وصل بود که هر خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.»

نوبل

نام:

نام خانوادگی:

پایه تحصیلی: کلاس:

شماره صندلی:

مدت زمان امتحان:

تاریخ امتحان:

نام امتحان:

بارم

۱

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱- معنی واژگان

۱/۱	خوار و زبون، اندوهگین	۱/۲	گردن‌بند
۱/۳	جیوه	۱/۴	توانگری، ثروت

۲

۲- املای واژگان

۲/۱	سور	۲/۲	حلال
۲/۳	قاعده	۲/۴	محمل
۲/۵	حیات	۲/۶	نواحی
۲/۷	خواری	۲/۸	فروگذاری

۰/۵

۳- فروغ خرگه خوارزمشاهی در آن شب تاریک پنهان می‌گشت. [متمم می‌تواند قبل از نهاد هم بیاید].

۰/۷۵

۴- تضاد- ترادف- تضمّن

۰/۵

۵- او نامه را نوشت [نهاد می‌تواند هر شخص دیگری هم باشد و به تبع آن شناسه فعل تغییر یابد].

۰/۷۵

۶- تو (متمم) / تیشه (مفعول) / مردم (مضاف‌الیه)

۰/۵

۷- این (صفت پیشین اشاره) خلوت / چهل (صفت پیشین شمارشی اصلی) روز

۰/۵

۸- دریافت‌های شخصی خویش معطوف به سفارش آغامحمد خان (معطوف به متمم) / عباس میرزا بدل دومین فرزند خویش

۰/۵

۹-

۹/۱ نقش ضمیر متّصل «م» در «آزاد کن از بلای عشقم» مفعولی است. (من را از بلای عشق آزاد کن)

۹/۲ نقش ضمیر متّصل «ش» در «نامش» مضاف‌الیهی است. (نام او)

نام :
نام خانوادگی :
پایه تحصیلی : کلاس :

نوبل

شماره صندلی :

مدت زمان امتحان :

تاریخ امتحان :

نام امتحان :

۰/۵

۱۰- مشبّه = حقیقت / مشبّه به = شمس (خورشید) [حقیقت مانند خورشیدی آشکار شد].

۰/۵

۱۱- جواب تلخ (جواب با حس شنوایی قابل دریافت است و تلخی با حس چشایی درک می شود).

۰/۵

۱۲- مه (ماه) استعاره از یار و معشوق زیبارو

۰/۵

۱۳- «آیهی یأس می خواندند» کنایه از «سخنان ناامیدکننده می گفتند»

۰/۵

۱۴- «سر» مجاز از درون و باطن و سرشت (جایگاه سر، باطن و درون فرد است).

۰/۵

۱۵- «درد عین درمان باشد»، آرایهی متناقض نما دارد. [آوردن دو صفت متضاد هم زمان برای یک پدیده (عشق یار هم درد و هم درمان است)]

۱

۱۶- جامی- کامور بخشایش- دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن- نجم الدین رازی

۱

۱۷-۱۷/۱) کرد فرامش ره و رفتار خویش
ماند غرامت زده از کار خویش
۱۷/۲) ای آفتاب حسن، برون آدمی ز ابر
کان چهره‌ی مشعشع تابانم ارزوست

۲/۵

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۸- معنی و مفهوم شعر

۱۸/۱) با نام خداوندی که دلبذیرکننده‌ی سخن‌ها و تعیین کننده‌ی ارزش معنوی گفتارها است، شعر خود را آغاز می کنم.
۱۸/۲) وقتی از شدت ضعف، بی طاقت شد و داشت بی هوش می شد، ندایی از دیوار مسجد به گوش او آمد (از غیب به او الهام شد).
۱۸/۳) وقتی محاصره شد اسب تندرو خود را مانند کشتی به رودخانه‌ی سند انداخت و از رود عبور کرد.
۱۸/۴) او گریه می کرد و زندگی خود را در معرض خطر می دید.
۱۸/۵) بگو، خدایا، برای رهایی از این کار بیهوده به من کمک کن.
۱۸/۶) غیر از مرگ که درمانی ندارد، درد عشق هم بی درمان است، پس من چگونه از تو بخواهم که درد مرا مداوا کنی؟
یا = درد عشق فقط با مرگ پایان می پذیرد، پس من چگونه از تو بخواهم که درد مرا مداوا کنی؟

۲/۵

۱۹- معنی و مفهوم نثر

۱۹/۱) دستور داد تا یک میلیون سکه‌ی نقره در شهر غزنین و دو میلیون سکه‌ی نقره در سایر نقاط کشور، به نیازمندان و فقیران بدهند.
۱۹/۲) و روز دیگر، نامه‌ی کوتاهی به پادشاه نوشت و ماجرا را تعریف کرد و سکه‌های طلا را برگرداند.
۱۹/۳) فتحعلی شاه، عباس میرزا را به عنوان ولیعهد به پایتخت دوم ایران، تبریز، فرستاد.
۱۹/۴) من بیشترین فاصله را از خداوند انتخاب کرده ام چون که خطر نزدیک بودن به خداوند زیاد است.
۱۹/۵) شمس، ناچار از قونیه قطع امید کرد و تصمیم گرفت دیگر به آن شهر پر از سروصدا و دشمنی برنگردد.
۱۹/۶) وقتی که من این حکایت‌ها را می شنیدم، بسیار لذت می بردم و خیلی به اطلاعات و ظرفیت فکری من اضافه می شد.

نوبل

نام :

نام خانوادگی :

پایه تحصیلی : کلاس :

شماره صندلی :

مدت زمان امتحان :

تاریخ امتحان:

نام امتحان :

بارم

۰/۵

۲۰- «پادشاه از مرگ نجات یافته» (۲۰/۱)

۲۰/۲ لباس‌هایش را عوض کرد.

۰/۵

۲۱- تعداد بسیار زیاد لشکریان مغول

۰/۵

۲۲- «اعتقاد به معاد جسمانی (زنده شدن انسان در قیامت)

۰/۵

۲۳- در ایران زمان فتحعلی‌شاه، او در تهران مشغول خوش‌گذرانی بود و پسرش، عباس میرزا در تبریز مشغول جنگ با روس‌ها بود.

۰/۵

۲۴- مفهوم اصلی آیه‌ی، دعوت به حق با ملایمت و مدارا است که بیشترین اثربخشی را دارد و مولانا نیز در زندگی همین گونه رفتار می‌کرد. [طعن و ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی‌داد و به نرمی و حُسن خُلق، آنان را به راه راست می‌آورد.]

۰/۵

۲۵- در گذشته مردم دارای ایمان و اعتقاد بیشتری به خداوند بودند و معتقد بودند که خداوند، سرنوشت همه را تعیین می‌کند؛ بنابراین، هر اتفاق بد و خوبی را ناشی از اراده‌ی خداوند می‌دانستند و راحت‌تر قبول می‌کردند.